Faculty of Medicine in Rijeka

Curriculum
2024/2025

For course

KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE

Study program:	**Medicinsko laboratorijska dijagnostika (R)** University undergraduate study
Department:	**Department of Psychiatry and Psychological Medicine**
Course coordinator:	**prof. prim. dr. sc. Ružić Klementina, dr.med.**
Year of study:	**1**
ECTS:	**3**
Incentive ECTS:	**0 (0.00%)**
Foreign language:	**No**

Course information:

Kolegij Komunikacijske vještine je obavezan kolegij na prvoj godini studija, koji se sastoji od 40 sati nastave i to 15 predavanja, 15 vježbi i 10 seminara (ECTS 3).

Cilj kolegija je usvajanje osnovnih znanja i vještina povezanih s interpersonalnom komunikacijom, usvajanje znanja i stjecanje vještina te općih i profesionalnih kompetencija koji su preduvjet za kvalitetnu komunikaciju u zdravstvenoj djelatnosti. Komunikacija je značajan segment i način prepoznavanja, prevencije, i liječenja bolesti, u cilju unapređenja zdravlja. Suvremene tehnologije i njihova sve veća zastupljenost u medicini značajno utječu na komunikaciju, koja zbog modificiranih informacija, može utjecati na konačne ishode u liječenju. U ovom kolegiju naglasak je na vještinama komunikacije u cilju kvalitetnije komunikacije između zdravstvenog djelatnika i bolesnika, komunikacije u zdravstvenom timu i drugim specifičnim populacijama. Namjera je upoznati studente sa osnovama kvalitetne komunikacije u odnosu na bolesnike i specifične populacije, komunikacije u zdravstvenom timu, sve u skladu sa etičkim konceptima komunikacije.

Polaznici će tijekom nastave steći određena znanja i vještine:

Kognitivna domena –znanje:

1. Definirati pojam komunikacije, Identificirati razlike između verbalne i neverbalne komunikacije.

2. Prepoznati važnost komunikacije u svakodnevnom životu i u stručnim-medicinskim uvjetima. Prepoznati važnost emocija u komunikaciji.

3. Identificirati razine i vrste komunikacije u zdravstvu, specifičnosti komunikacije u različitim zdravstvenim uvjetima i okruženjima. Identificirati karakteristike bolesnika u različitim skupinama

4. Prikazati primjere komunikacije u različitim jedinicama zdravstvenog sustava. Prikazati stavove/predrasude koji stigmatiziraju pojedine skupine bolesnika. Prikazati prava i obveze djelatnika, prikazati prava i obveze bolesnika.

5. Razlikovati načine reagiranja na specifične situacije.

6. Utvrditi razlike u komunikaciji između djeteta i odrasle osobe. Utvrditi razlike u komunikaciji medicinskih djelatnika u različitim jedinicama zdravstvenog sustava.

Psihomotorička domena –vještine:

1. Prepoznati specifičnosti pojedinih socijalnih grupa, vrste i mogućnosti komunikacije u grupama

2. Pratiti komunikaciju u vlastitoj grupi

3. Vježbati komunikaciju u grupi

4. Objasniti etičke principe komunikacije u zdravstvu

5. Prilagoditi vlastite stavove I komunikaciju uvjetima radne sredine

6. Primijeniti stečena znanja o komunikaciji na specifične situacije.

Nastava će se izvoditi u obliku predavanja (na daljinu), a seminari i vježbe na Klinici za psihijatriju KBC Rijeka.

Polaznici su obavezni redovito pohađati predavanja, seminare i vježbe, pripremiti i izvoditi seminare, aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave, što je preduvjet za polaganje završnog ispita.

List of assigned reading:

Lučanin D i Despot Lučanin J, Komunikacijske vještine u zdravstvu. Jastrebarsko : Naklada slap, 2012.

Štifanić M. Komunikacija liječnik –pacijent. Uvod u medicine usmjerenu osobi. Rijeka : Hrvatski pokret za prava pacijenata. 2012.

Knapp ML, Hall JA. Neverbalna komunikacija u ljudskoj interakciji. Jastrebarsko : Naklada slap. 2010

Havelka, M. : Zdravstvena psihologija, (poglavlje Komunikacija u medicini). Jastrebarsko: Naklada Slap,1998.

Pernar, M: Komunikacijske vještine, udžbenik u tisku

Moro, Lj., Pernar, M., Kosić, R.: Timski rad. U Moro, Lj., Frančišković, T. i sur (ur.): Psihijatrija udžbenik za više zdravstvene studije. Rijeka: Glosa, 2004

List of optional reading:

Šegota, I. i sur. (2010) Gluhi i znakovno medicinsko nazivlje. Kako komunicirati s gluhim pacijentom. Zagreb :
Medicinska naklada.
Klain E., Gregurek R. i sur. (2007) Grupna psihoterapija za medicinske sestre i tehničare. Zagreb : Medicinska
naklada
Klain, E. i sur.: Medicinska psihologija. Zagreb: Medicinska naklada, 1999.
Sva internetski dostupna literatura

Sva internetski dostupna literatura

Curriculum:

Lectures list (with titles and explanation):

P1 UVOD U KOMUNIKACIJU

razmotriti važnost komunikacije za svakodnevni život,osnovne značajke ljudske komunikacije

P2 - KOMUNIKACIJA KAO INTERAKCIJA

Demonstrirati zašto komuniciramo, znakovi i funkcije znakova, razine i vrste komunikacije

P3 VERBALNA KOMUNIKACIJA

Prikazati funkcije govora, značenja riječi, jezika, podjezika

P4 NEVERBALNA KOMUNIKACIJA

prikazati funkcije neverbalne komunikacije, znakovi u neverbalnoj komunikaciji

P5 OPAŽANJE OSOBA

identificirati važnost emocija u procjeni drugih osoba, emocionalna inteligencija, prepoznavanje vlastitih i tuđih emocija i međusobne interakcije, prepoznavanje karakteristika drugih osoba

P6 KOMUNIKACIJA KOD DJECE

demonstrirati komunikaciju kod djece, prepoznati emocije i potrebe djeteta, otkriti razlike u komunikaciji djeteta u odnosu na odrasle ljude

P7 PROSOCIJALNO PONAŠANJE

prikazati komunikaciju u zajednici, osobitosti komunikacije specifične za grupu, načini reagiranja na specifične situacije

P8 STAVOVI I SHVAĆANJA

razlikovati pojmove stavova i shvaćanja, prepoznati predrasude

P9 OSOBINE SOCIJALNIH GRUPA

razlikovati specifičnosti pojedinih socijalnih grupa, vrste i mogućnosti komunikacije u grupama

P10 KOMUNIKACIJA U ZDRAVSTVU

identificirati razine i vrste komunikacije u zdravstvu, specifičnosti komunikacije u različitim zdravstvenim uvjetima i okruženjima

P11 ETIČKI PRINCIPI KOMUNIKACIJE U ZDRAVSTVU

razmotriti etičke principe u komunikaciji u zdravstvu, što se očekuje od zdravstvenog djelatnika, važnost i način prijenosa informacije u sustavu zdravstva, važnost informiranog pristanka

P12 ODNOS BOLESNIKA I MEDICINSKOG DJELATNIKA

prikazati karakteristike i specifičnosti odnosa između bolesnika i medicinskog djelatnika

P13 PSIHOLOŠKE POTEŠKOĆE BOLESNIKA U BOLNICI

prikazati bolesnika u novoj životnoj ulozi, posljedice izdvajanja bolesnika iz obitelji, prepoznavanje emocija i ponašanja bolesnika u bolnici

P14 BOLESNIK U SKUPINI

identificirati karakteristike bolesnika u različitim skupinama (PZZ, stacionar, bolnica, škola, radno mjesto)

P15 TIMSKI RAD

opisati prijenos informacija u svakodnevnoj praksi, usvojiti važnost komunikacije i prijenosa informacija unutar specifičnog tima

Seminars list (with titles and explanation):

S1 ULOGA KOMUNIKACIJE U SVAKODNEVNOM ŽIVOTU

student će prikazati vlastite primjere iz svakodnevnog života koji mogu biti primjer dobre ili loše komunikacije, prikazati će vlastita iskustva

S2 KOMUNIKACIJA S OSOBOM SA SMETNJAMA U RAVOJU

prikaz specifičnosti komunikacije za ovu populaciju

S3 KOMUNIKACIJA S OSOBOM SA SMETNJAMA SLUHA/GOVORA

prikaz specifičnosti komunikacije za ovu populaciju

S4 KOMUNIKACIJA SA OSOBAMA STARIJE ŽIVOTNE DOBI

prikaz specifičnosti komunikacije za ovu populaciju

S5 KOMUNIKACIJA SA PREDŠKOLSKIM DJETETOM

prikaz specifičnosti komunikacije za ovu populaciju

S6 STIGMA U MEDICINI

prikazati stavove/predrasude koji stigmatiziraju pojedine skupine bolesnika (npr. duševni bolesnik, HIV-pozitivan bolesnik)

S7 SPECIFIČNOSTI KOMUNIKACIJE U ZDRAVSTVU

prikazati primjere komunikacije u različitim jedinicama zdravstvenog sustava (npr. komunikacija u operacijskoj sali, komunikacija u onkologiji, komunikacija sa duševno bolesnom osobom...)

S8 PSIHOLOŠKE POTEŠKOĆE BOLESNIKA U BOLNICI-SPECIFIČNOSTI

prikazati specifičnosti nekih bolesti, medicinskih djelatnosti, prepoznati poteškoće bolesnika povezanih s bolesti

S9 PRAVA I OBVEZE BOLESNIKA

prikazati zakonske regulative koje danas određuju prava i obveze bolesnika,

S10 PRAVA I OBVEZE MEDICINSKOG / SANITARNOG DJELATNIKA

prikazati prava i obveze djelatnika, prikazati zakonske regulative koje određuju rad medicinskog djelatnika

Practicals list (with titles and explanation):

V1 KOMUNIKACIJA S ODRASLOM I ZDRAVOM OSOBOM

ostvariti komunikaciju sa zdravom osobom, kako bi mogli definirati razlike u odnosu na komunikaciju sa diferentnim skupinama

V2 KOMUNIKACIJA S OSOBAMA STARIJE ŽIVOTNE DOBI

definirati specifičnosti komunikacije sa osobama starije životne dobi, prepoznati razlike u odnosu na srednju životnu dob

V3 KOMUNIKACIJA S ADOLESCENTOM

uspostaviti komunikaciju s adolescentnom u cilju realizacije odnosa i povjerenja

V4 KOMUNIKACIJA S DUŠEVNIM BOLESNIKOM

ostvariti komunikaciju i usmjeriti prema cilju, prepoznati probleme u komunikaciji sa duševno bolesnom osobom

V5 KOMUNIKACIJA S OSOBOM KOJA TREBA / TRAŽI POMOĆ

uspostaviti primjerenu komunikaciju sa osobom koja ima određene probleme, ka cilju/problemu usmjerena komunikacija

Student obligations:

Regulirane su studijskim programom; podrazumijevaju redovito praćenje i sudjelovanje u nastavi, tolerira se do 30 % nastavnih sati svakog pojedinog oblika nastave (predavanja, seminari ili vježbe). Izostanci s nastave pravdaju se isključivo liječničkom ispričnicom

Exam (exam taking, description of the written/oral/practical part of the exam, point distribution, grading criteria):

Ocjenjivanje studenata vršiti će se prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci te prema Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci
Rad studenta vrednuje se i ocjenjuje tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan postotak uspješnosti studenta tijekom nastave čini do 50% ocjene, a na završnom ispitu 50% ocjene.
50% ocjene dobiva se vrednovanjem kroz parcijalnu provjeru znanja:
-Parcijalna provjera znanja je pismeni mini test (do 20 pitanja) na kraju 20. seminara iz gradiva obrađenog kroz seminare i za to studenti mogu dobiti 50 bodova. Minimalni broj bodova za prolazak je 50 % i više, odnosno 25 i više bodova.
Studenti mogu ponoviti parcijalnu provjeru znanja u slučajevima kada nisu dobili prolazni broj bodova za tu parcijalu ili kada opravdano nisu pristupili parcijalnoj provjeri. Vrijeme ponavljanja parcijale je zadano rasporedom.
Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji tijekom nastave sakupe25 i više bodova.
Ispitu ne mogu pristupiti studenti koji su sakupili manje od 25 bodova ili su izostali s više od 30% nastavnih sadržaja (odnosno s 30 % predavanja, 30 % seminara i 30 % vježbi)
Završni ispit sastoji se od pismenog ispita.
Pismeni ispit donosi maksimalno 50 bodova, a sastoji se od provjere usvojenog znanja iz svih vidova nastave. Minimalni broj bodova za prolazak je 50 % i više, odnosno 25 i više bodova.
Konačno ocjenjivanje vršise prema broju sakupljenih bodova kroz nastavu i na ispitu na slijedeći način:
90-100 bodova .....odličan (5) A; 90-100%
75-89,9 bodova..... vrlo dobar (4) B; 75-89,9%
60-74,9 bodova.....dobar (3)C; 60-74,9%
50-59,9 bodova..... dovoljan (2) D; 50-59,9%
0-49,9 bodova.....nedovoljan (1) F; 0-49,9%

Other notes (related to the course) important for students:

-

COURSE HOURS 2024/2025

KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE

Lectures (Place and time or group)	**Practicals** (Place and time or group)	**Seminars** (Place and time or group)
04.03.2025		
P1 UVOD U KOMUNIKACIJU: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [229] ◦ KV P2 - KOMUNIKACIJA KAO INTERAKCIJA: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [229] ◦ KV P3 VERBALNA KOMUNIKACIJA: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [229] ◦ KV P4 NEVERBALNA KOMUNIKACIJA: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [229] ◦ KV		
prof. prim. dr. sc. Ružić Klementina, dr.med. [229]		
11.03.2025		
P5 OPAŽANJE OSOBA: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [229] ◦ KV P6 KOMUNIKACIJA KOD DJECE: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [229] ◦ KV P7 PROSOCIJALNO PONAŠANJE: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [229] ◦ KV P8 STAVOVI I SHVAĆANJA: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [229] ◦ KV		
prof. prim. dr. sc. Ružić Klementina, dr.med. [229]		
18.03.2025		
P9 OSOBINE SOCIJALNIH GRUPA: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [225] ◦ KV P10 KOMUNIKACIJA U ZDRAVSTVU: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [225] ◦ KV P11 ETIČKI PRINCIPI KOMUNIKACIJE U ZDRAVSTVU: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [225] ◦ KV P12 ODNOS BOLESNIKA I MEDICINSKOG DJELATNIKA: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [225] ◦ KV		
doc. dr. sc. Grahovac Juretić Tanja, dr. med. [225]		

25.03.2025		
P13 PSIHOLOŠKE POTEŠKOĆE BOLESNIKA U BOLNICI: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [225] ◦ KV P14 BOLESNIK U SKUPINI: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [225] ◦ KV P15 TIMSKI RAD: • Clinic for psychiatry (12:30 - 16:00) [225] ◦ KV		
doc. dr. sc. Grahovac Juretić Tanja, dr. med. [225]		
06.05.2025		
	V1 KOMUNIKACIJA S ODRASLOM I ZDRAVOM OSOBOM: • Clinic for psychiatry (12:45 - 15:00) [446] [229] [225] [166] [447] ◦ G1a ◦ G1b ◦ G2b ◦ G2a ◦ G3a ◦ G3b	
doc. dr. sc. Grahovac Juretić Tanja, dr. med. [225] · doc.dr.sc. Pavešić Radonja Aristea, dr. med. [447] · prof. dr. sc. Rubeša Gordana, dr. med. [166] · prof. prim. dr. sc. Ružić Klementina, dr.med. [229] · asistentica Stanivuk Ilijana, dr. med. [446]		
08.05.2025		
	V2 KOMUNIKACIJA S OSOBAMA STARIJE ŽIVOTNE DOBI: • Clinic for psychiatry (11:00 - 16:00) [447] [229] [225] [166] [358] [446] ◦ G1a ◦ G1b ◦ G2b ◦ G3a ◦ G3b ◦ G2a V3 KOMUNIKACIJA S ADOLESCENTOM: • Clinic for psychiatry (11:00 - 16:00) [447] [229] [225] [166] [358] [446] ◦ G1a ◦ G1b ◦ G2b ◦ G3a ◦ G3b ◦ G1a ◦ G1b ◦ G2b ◦ G3a ◦ G3b ◦ G2a	
doc. dr. sc. Blažević Zelić Sandra, dr. med. [358] · doc. dr. sc. Grahovac Juretić Tanja, dr. med. [225] · doc.dr.sc. Pavešić Radonja Aristea, dr. med. [447] · prof. dr. sc. Rubeša Gordana, dr. med. [166] · prof. prim. dr. sc. Ružić Klementina, dr.med. [229] · asistentica Stanivuk Ilijana, dr. med. [446]		
09.05.2025		

	V4 KOMUNIKACIJA S DUŠEVNIM BOLESNIKOM: • Clinic for psychiatry (12:15 - 16:45) [229] [446] [358] [447] [166] [225] ◦ G3b ◦ G3a ◦ G2a ◦ G2b ◦ G1b ◦ G1a V5 KOMUNIKACIJA S OSOBOM KOJA TREBA / TRAŽI POMOĆ: • Clinic for psychiatry (12:15 - 16:45) [229] [446] [358] [447] [166] [225] ◦ G3b ◦ G3a ◦ G2a ◦ G2b ◦ G1b ◦ G3b ◦ G3a ◦ G2a ◦ G2b ◦ G1b ◦ G1a	
doc. dr. sc. Blažević Zelić Sandra, dr. med. [358] · doc. dr. sc. Grahovac Juretić Tanja, dr. med. [225] · doc.dr.sc. Pavešić Radonja Aristea, dr. med. [447] · prof. dr. sc. Rubeša Gordana, dr. med. [166] · prof. prim. dr. sc. Ružić Klementina, dr.med. [229] · asistentica Stanivuk Ilijana, dr. med. [446]		
13.05.2025		
		S1 ULOGA KOMUNIKACIJE U SVAKODNEVNOM ŽIVOTU: • Clinic for psychiatry (12:15 - 15:00) [229] ◦ KV S2 KOMUNIKACIJA S OSOBOM SA SMETNJAMA U RAVOJU: • Clinic for psychiatry (12:15 - 15:00) [229] ◦ KV S3 KOMUNIKACIJA S OSOBOM SA SMETNJAMA SLUHA/GOVORA: • Clinic for psychiatry (12:15 - 15:00) [229] ◦ KV S4 KOMUNIKACIJA SA OSOBAMA STARIJE ŽIVOTNE DOBI: • Clinic for psychiatry (15:00 - 16:30) [225] ◦ KV S5 KOMUNIKACIJA SA PREDŠKOLSKIM DJETETOM: • Clinic for psychiatry (15:00 - 16:30) [225] ◦ KV
doc. dr. sc. Grahovac Juretić Tanja, dr. med. [225] · prof. prim. dr. sc. Ružić Klementina, dr.med. [229]		
15.05.2025		

		S6 STIGMA U MEDICINI: • Clinic for psychiatry (11:00 - 12:30) [358] ◦ KV S7 SPECIFIČNOSTI KOMUNIKACIJE U ZDRAVSTVU: • Clinic for psychiatry (11:00 - 12:30) [358] ◦ KV S8 PSIHOLOŠKE POTEŠKOĆE BOLESNIKA U BOLNICI-SPECIFIČNOSTI: • Clinic for psychiatry (12:30 - 15:30) [225] ◦ KV S9 PRAVA I OBVEZE BOLESNIKA: • Clinic for psychiatry (12:30 - 15:30) [225] ◦ KV S10 PRAVA I OBVEZE MEDICINSKOG / SANITARNOG DJELATNIKA: • Clinic for psychiatry (12:30 - 15:30) [225] ◦ KV
doc. dr. sc. Blažević Zelić Sandra, dr. med. [358] · doc. dr. sc. Grahovac Juretić Tanja, dr. med. [225]		

List of lectures, seminars and practicals:

LECTURES (TOPIC)	Number of hours	Location
P1 UVOD U KOMUNIKACIJU	1	Clinic for psychiatry
P2 - KOMUNIKACIJA KAO INTERAKCIJA	1	Clinic for psychiatry
P3 VERBALNA KOMUNIKACIJA	1	Clinic for psychiatry
P4 NEVERBALNA KOMUNIKACIJA	1	Clinic for psychiatry
P5 OPAŽANJE OSOBA	1	Clinic for psychiatry
P6 KOMUNIKACIJA KOD DJECE	1	Clinic for psychiatry
P7 PROSOCIJALNO PONAŠANJE	1	Clinic for psychiatry
P8 STAVOVI I SHVAĆANJA	1	Clinic for psychiatry
P9 OSOBINE SOCIJALNIH GRUPA	1	Clinic for psychiatry
P10 KOMUNIKACIJA U ZDRAVSTVU	1	Clinic for psychiatry
P11 ETIČKI PRINCIPI KOMUNIKACIJE U ZDRAVSTVU	1	Clinic for psychiatry
P12 ODNOS BOLESNIKA I MEDICINSKOG DJELATNIKA	1	Clinic for psychiatry
P13 PSIHOLOŠKE POTEŠKOĆE BOLESNIKA U BOLNICI	1	Clinic for psychiatry
P14 BOLESNIK U SKUPINI	1	Clinic for psychiatry
P15 TIMSKI RAD	1	Clinic for psychiatry

PRACTICALS (TOPIC)	Number of hours	Location

V1 KOMUNIKACIJA S ODRASLOM I ZDRAVOM OSOBOM	3	Clinic for psychiatry
V2 KOMUNIKACIJA S OSOBAMA STARIJE ŽIVOTNE DOBI	3	Clinic for psychiatry
V3 KOMUNIKACIJA S ADOLESCENTOM	3	Clinic for psychiatry
V4 KOMUNIKACIJA S DUŠEVNIM BOLESNIKOM	3	Clinic for psychiatry
V5 KOMUNIKACIJA S OSOBOM KOJA TREBA / TRAŽI POMOĆ	3	Clinic for psychiatry

SEMINARS (TOPIC)	Number of hours	Location
S1 ULOGA KOMUNIKACIJE U SVAKODNEVNOM ŽIVOTU	1	Clinic for psychiatry
S2 KOMUNIKACIJA S OSOBOM SA SMETNJAMA U RAVOJU	1	Clinic for psychiatry
S3 KOMUNIKACIJA S OSOBOM SA SMETNJAMA SLUHA/GOVORA	1	Clinic for psychiatry
S4 KOMUNIKACIJA SA OSOBAMA STARIJE ŽIVOTNE DOBI	1	Clinic for psychiatry
S5 KOMUNIKACIJA SA PREDŠKOLSKIM DJETETOM	1	Clinic for psychiatry
S6 STIGMA U MEDICINI	1	Clinic for psychiatry
S7 SPECIFIČNOSTI KOMUNIKACIJE U ZDRAVSTVU	1	Clinic for psychiatry
S8 PSIHOLOŠKE POTEŠKOĆE BOLESNIKA U BOLNICI-SPECIFIČNOSTI	1	Clinic for psychiatry
S9 PRAVA I OBVEZE BOLESNIKA	1	Clinic for psychiatry
S10 PRAVA I OBVEZE MEDICINSKOG / SANITARNOG DJELATNIKA	1	Clinic for psychiatry

EXAM DATES (final exam):